

1. Indukcja matematyczna.

Ćwiczenia 6.10.2008

1. Dowieść, że dla każdej liczby naturalnej n zachodzi równość

$$1 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 3^2 + 4 \cdot 3^3 + 5 \cdot 3^4 + \dots + n \cdot 3^{n-1} = \frac{2n-1}{4} \cdot 3^n + \frac{1}{4}.$$

2. Dowieść, że dla każdej liczby naturalnej n zachodzi równość

$$(2^{2^0} + 1) \cdot (2^{2^1} + 1) \cdot (2^{2^2} + 1) \cdot (2^{2^3} + 1) \cdot (2^{2^4} + 1) \cdot \dots \cdot (2^{2^n} + 1) = 2^{2^{n+1}} - 1.$$

UWAGA: $a^{b^c} = a^{(b^c)}$.

3. Dowieść, że dla każdej liczby naturalnej n zachodzi równość

$$1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + n^3 = (1 + 2 + 3 + \dots + n)^2.$$

4. Dowieść, że dla każdej liczby naturalnej n zachodzi równość

$$1 + 2 \cdot 2 + 3 \cdot 2^2 + 4 \cdot 2^3 + 5 \cdot 2^4 + \dots + n \cdot 2^{n-1} = (n-1) \cdot 2^n + 1.$$

5. Dowieść, że dla każdej liczby naturalnej $n \geq 2$ zachodzi równość

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{6} + \frac{1}{12} + \dots + \frac{1}{(n-1) \cdot n} = 1 - \frac{1}{n}.$$

Oznaczenia:

$$\sum_{i=m}^n a_i = a_m + a_{m+1} + a_{m+2} + a_{m+3} + \dots + a_{n-1} + a_n$$

$$\prod_{i=m}^n a_i = a_m \cdot a_{m+1} \cdot a_{m+2} \cdot a_{m+3} \cdot \dots \cdot a_{n-1} \cdot a_n$$

Obliczyć wartości wyrażeń:

$$6. \sum_{i=3}^5 i^2 \quad 7. \sum_{i=-99}^{100} i^3 \quad 8. \sum_{i=-10}^{10} 7 \quad 9. \prod_{i=1}^5 i \quad 10. \prod_{i=-2008}^{2008} i^{2008}$$

11. Zapisać wzory występujące w treści zadań 1-5 bez użycia kropek.

12. Liczby a_n, b_n są określone wzorami $a_1 = b_1 = 1$, $a_{n+1} = a_n + b_n$, $b_{n+1} = a_{n+1} + a_n$. Dowieść, że dla dowolnej liczby naturalnej n liczba $2a_n^2 - b_n^2$ jest równa ± 1 .

OSZUSTWO 13. Dowieść, że dla dowolnej liczby naturalnej n zachodzi nierówność

$$30n < 2^n + 110 \quad (*)$$

Rozwiązanie:

Przeprowadzimy dowód indukcyjny.

1° Dla $n = 1$ sprawdzamy bezpośrednio $30 < 2 + 110 = 112$.

2° Załóżmy, że $30n < 2^n + 110$. Udowodnimy nierówność

$30(n+1) < 2^{n+1} + 110$. Stosując założenie indukcyjne otrzymujemy ciąg nierówności:

$$30(n+1) = 30n + 30 < 2^n + 110 + 30 = 2^{n+1} + 110 + 30 - 2^n < 2^{n+1} + 110,$$

przy czym ostatnia nierówność zachodzi dla $n \geq 5$.

Zatem nierówność (*) została udowodniona dla $n \geq 5$.

Pozostaje sprawdzić, że

dla $n = 2$ mamy $60 < 4 + 110 = 114$,

dla $n = 3$ mamy $90 < 8 + 110 = 118$,

dla $n = 4$ mamy $120 < 16 + 110 = 126$.

Tym samym nierówność (*) jest udowodniona dla wszystkich liczb naturalnych n .

W szczególności wykazaliśmy, że dla $n = 6$ zachodzi nierówność $180 < 174$.

Gdzie tkwi błąd w powyższym rozumowaniu?

14. Dowieść, że dla każdej liczby naturalnej n zachodzi nierówność $10n < 2^n + 25$.

2. Dwumian Newtona.

Ćwiczenia 9.10.2008

15. Dowieść, że dla każdej liczby naturalnej $n \geq 2$ zachodzi nierówność $\binom{2n}{n} < 4^n$.

Wskazówka: $(1+1)^{2n}$

16. Wskazać taką liczbę x , że dla dowolnych liczb naturalnych n i k prawdziwa jest równość

$$\binom{n}{k} + x \binom{n}{k+1} + \binom{n}{k+2} = \binom{n+2}{k+2}.$$

17. Dowieść, że dla dowolnych liczb całkowitych nieujemnych a, b, c zachodzi równość

$$\binom{a+b+c}{a} \binom{b+c}{b} = \binom{a+b+c}{b} \binom{a+c}{a}.$$

18. Dowieść, że dla każdego $n \geq 2$ zachodzi równość

$$\binom{2}{2} + \binom{3}{2} + \binom{4}{2} + \dots + \binom{n}{2} = \binom{n+1}{3}.$$

19. Dowieść, że dla każdego $n \geq 2$ zachodzi równość

$$\binom{2}{2} \cdot \binom{3}{2} \cdot \binom{4}{2} \cdot \dots \cdot \binom{n}{2} = \frac{n \cdot [(n-1)!]^2}{2^{n-1}}.$$

20. Dowieść, że dla każdej liczby naturalnej n zachodzi nierówność $\binom{3n}{n} < 7^n$.

21. Dowieść, że dla każdej liczby naturalnej n zachodzi nierówność $\binom{2n+3}{n} < \frac{3}{2} \cdot 4^n$.

22. Dowieść, że dla każdej liczby naturalnej n zachodzi nierówność

$$\binom{2n+4}{n} < 2^{2n+1}.$$